

У будинку хтось був.

Вона стояла в темній кімнаті сина. Крізь відчинені двері й довгий коридор виднівся майданчик крутих сходів з кухні, залитий тьмяним світлом електричного нічника.

Його вмикали, щоб діти бачили сходи під час своїх нічних мандрів. Щоб не падали, тихо й безпорадно, простуючи вночі зі своїх кімнат до батьківської спальні в пошуках води, заспокоєння або після того, як намочать ліжко.

Старий будинок пропускав вітер зі свистом і скрипом у балках. Звуки, з якими будинок зустрічав натиск бурі, її уривчастий подих, були знайомі. Але крізь усе це долинув шум, який прикував її до місця. Також знайомий, але не о цій порі. Не тоді, коли вона була впевнена, що лише одна в домі не спить.

У короткому затишші між поривами морозного вітру почувся скрип чогось важкого на сходах.

«Тобі ввижається».

Її донька спала в сусідній кімнаті. Син уже заснув, за кілька кроків від неї.

Надія, що це її чоловік, на мить окрилила.

«Припини. Це неможливо».

Але це могла бути донька, яка знову ходила уві сні. Вони замкнули двері доньчиної кімнати, що вели до старих парадних сходів — надто небезпечного місця, щоб дозволити їй блукати там наосліп. Але, можливо, донька

вибралася зі спальні крізь інші двері. Ті, які вони залишили незамкненими, попри сомнамбулізм дівчинки та небезпеку кухонних сходів. Ті, які не зачиняли, щоб донька могла скористатися ванною вночі. А ще щоб розуміла: вона вже велика дівчинка, вони довіряють їй, а вона має довіряти собі.

«Так, це все пояснює! І ти б не почула, як увімкнулася радіоняня».

Її чоловік встановив за незамкненими дверима доньчиної спальні радіоняню, що спрацьовувала на рух, — після того, як три ночі поспіль маленька дівчинка опинялася біля їхнього ліжка, нерухомо та безпробудно стоячи в темряві.

— Що я можу сказати? — чоловік низав плечима. — Камери — це те, на чому я знаюся.

«Клац, ш-ш-ш, бін!» Монитор у їхній спальні оживав, і на екрані з'явилася донька, розмита та знебарвлена, а в її сітківках, мов у тварини, відбивалося світло. Один з батьків (вона, завжди вона) уставав і перехоплював дівчинку, перш ніж та встигне випадково поранитися. Вона відводила її назад у ліжку, відкидала темне волосся з-перед порожніх розплющених очей, безвольного рота, й сиділа поруч, доки та знов не лягала на подушку.

«Певно, це вона. Ходить уві сні».

І все ж вона не могла змусити себе ворухнутися. Не могла відірвати очей від віддаленого нічника. Частина її пам'ятала, що доньчині кроки на тих сходах звучать інакше. Частина визнавала, що за всі свої нічні блукання донька ніколи не спускалася сходами. А звуки лунали саме зі сходів.

У голові промайнули викривлені рядки одного з тих безкінця перечитуваних дитячих віршиків, які тепер пронизували її свідомість.

*«Якби рибками були наші забаганки,
Кожен день мали б ми рибу на сніданки».*

Тихий удар, пауза. Миттева й цілковита зміна думок:
«Він ударився головою».

Так іноді траплялося з людьми, необізнаними з дивацтвами старого будинку. Кожен, хто був вищий за метр вісімдесят, мусив схиляти голову або пригинатися, щоб на повороті сходів не вдаритися об низький зріз стелі.

Почувся тонкий скрегіт — незнайомиць оговтався і рушив далі.

Вона побачила пальці, які обплели поруччя, мов білі павучі лапи.

Незваний гість повільно підіймався, доки не ступив на верхню сходинку. Його риси були розмиті темрявою і сльозом нічника за спиною. Якоїсь миті, дивлячись на той силует, вона побачила свого чоловіка. Розтулила рота, щоб гукнути його, спитати, як він потрапив додому.

«Але твій чоловік не вдарився б головою. Не настільки високий».

І з цією думкою прийшла ясність. Фігура, розмита по краях, виявилася незнайомцем.

«Це чоловік».

Він був високий. Руки вільно звисали, через що видавалися довгими. Його присутність мала віддалено знайомий гіркий присмак чогось зіпсованого й тухлого, що вона куштувала раніше, але точно пригадати не могла.

«Впізнаєш його? Хто він?»

Він схилив голову й крізь довгий коридор вдивлявся у згусток темряви, де стояла вона.

Об'єктивно вона розуміла, що він не може її бачити. Скільки разів вона стояла на тому ж місці, у цій самій позі?

Скільки разів вдивлялася в темний косий коридор до найстарішої частини будинку, у синову кімнату, — туди, де саме зараз стояла вона? Намагаючись розгледіти в нічній темряві, чи відчинені двері, чи стоїть за ними її маленький хлопчик, і жодного разу не бачила нічого, окрім тіні. Адже той нічник на сходовому майданчику над самою підлогою, хай який слабкий, сліпив її: вона нічого не бачила за межами його тьмяного світла. Щоразу вона мусила підійти майже до самих дверей синові спальні, щоб упевнитись: так, її син там, знову вибрався з ліжка й мовчки дивиться на неї. Замість того, щоб міцно спати.

«Це світло має — повинно — засліпити його».

У тінях нічника обличчя чоловіка скидалося на череп. Із суцільними чорними дірками на місці очей. Світло чіплялося за його губи, окреслюючи широку усмішку. Він видавався неприродно кремезним. Просто величезним: здавалося, що його рот, ніздрі, вуха — і ті були наповнені плоттю.

Їй забракло повітря. Від реальності його присутності, його людських рис її перехопило подих. Коротке пісочне волосся стирчало навсідч, наче в дитини після сну. Темна сорочка була наполовину заправлена. Він переступив з ноги на ногу. Почухав ніс, а тоді потер голову там, де, певно, вдарився.

Її очі розширилися. Кров набігла до голови й оглушливо закалатала у вухах. Вона усвідомила, що тремтить, і на мить їй стало соромно за свою цілковиту неспроможність контролювати власне тіло. Вона пам'ятала цей сором. Пригадала вкриту лінолеумом підлогу. Ні битися, ні втекти — лише повна й цілковита тремтяча нерухомість.

І час. «Тік-тік-тік», — десь каже годинник. «Так-так-так», — спливають незлічені секунди.

«Одна хвилинка, дві? Десять? Дихай. Думай. Він тебе бачить. Бачить?»

Зріст чоловіка був задушливим нагадуванням про те, яка вона маленька.

У слабкому світлі нічника його тінь була такою великою, що прилипла до стелі.

«Він у твоєму домі. У твоєму домі!»

Ось чому вуха заклало від гупання крові. Ось чому жах спустошив її до невагомості.

Хтось, хто зважився б на той крок, хтось, хто відкинув би ту завісу.

«О, так. Така людина — це серйозно».

«Але може, він несправжній? Може, тобі ввижається?»

Ця думка пронизувала її наскрізь. Незнайомець міг бути яскравим нічним жахом. Або одним зі страхів, які вона нав'язливо проживала кожної такої ночі, однією з моторшних думок, які не давали заснути і змушували розглядати стелю спальні.

«Звідки ти береш усі ці жахіття? Це вигадка, ось і все. Розігралась уява. Наснилося. Один-два-три, вдих, видих, розплющ очі. А тоді — пуф! І він зникне. От побачиш».

Та коли вона насилу заплющила і розплющила очі, чоловік не зник. Лише зараз помітила, що на ньому кросівки.

Інстинктивно вона зрозуміла, що це означає. Він не міг прийти крізь хуртовину в тих кросівках. Вона уявила, як він сидить на лаві в сінях унизу. Скидає свої зимові чоботи. Охайно складає на підлозі, один до одного. Витягає з сумки кросівки та взуває. Сумлінний гість. Планував зостатися на деякий час.

«Він дуже, дуже серйозно налаштований».

Вона перевела погляд убік: за вікном досі падають сніжинки. Їх яскраво-білий колір — єдине, що виднілося надворі. Сніжинки натикалися одна на одну, а потім, кружляючи, відлітали від тонкої смужки віконного скла, що проглядалася між фіранками, налипали в кутках шибок, згладжуючи їх. До того, як розпочався північно-східний циклон, снігу намело щонайменше на тридцять сантиметрів. Коли вони лягали спати, на землі було майже шістдесят. А зараз — зараз вона не могла сказати. Але знала, що її будинок, уся прилегла територія, увесь світ міцно оповитий снігом.

Біля вікна стояло ліжко її сина. Маленький хлопчик згорнувся у крихітний, м'який, сонний клубок, його груди легко рухалися під зеленою ковдрою вгору-вниз. Пасмо волосся й обрис вуха — єдине, що можна було розгледіти в темряві.

Вона дивилася на силуєт сина, а її серце стискалося від любові й паніки так, що вона мало не застогнала від болю. Подумала про його м'якенькі, повні щічки, про те, як вони з'єднуються з крихітною кісточкою його підборіддя. Милі, мультяшні пропорції його маленького тіла. Ніжний, опецькуватий гарбузик тулуба. Тонкі ручки-ніжки та прямі стегна. Її рідний, маленький, бездоганний хлопчик, повноцінна людина, хоч і крихітна. Хоч і нова в цьому світі.

«А зараз? Що станеться з цією крихітною людиною зараз?»

Вона знов перевела погляд на чоловіка.

«Десять секунд? Десять хвилин?»

Він був тут лише мить. Він був тут вічно.

«Але цього не може статися. Цього не може статися. Не з тобою. Такі речі трапляються. Такі речі

трапляються щодня. Певно, це твоя провина. Що ти накоїла?»

Приплив відчаю знерухомир її язик.

«Ти зробила все правильно, так? Замкнула двері. Вікна. Чим ти це заслужила?»

Але вона краще за інших знала, що «заслужити» мало пов'язане з «отримати». Вона була впевнена: майже ніхто не дає дозволу на найгірше, що може трапитися.

Чоловік терпляче стояв у бризках слабкого світла. Так моторошно терпляче, аж щелепи зводило. Вона дивилася, як він прислухається до найменших проявів життя. Дивилася, як обмірковує свої наступні кроки.